

Jaarstukken 2019

gemeente
gouda

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Waar staat het programma voor?

Lasten in €
7.129

Baten in €
190.646

Percentage van totale uitgaven
3%

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten, die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, onvoorziene uitgaven en stelposten en ook de vennootschapsbelasting. Deze maken deel uit van de Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting etc.) of de treasury. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de jaarrekening geen overzicht met indicatoren.

Met ingang van deze jaarrekening is de presentatie van dit onderdeel in lijn met de programmabegroting gewijzigd waarbij de toelichting is opgebouwd aan de hand van de diverse taakvelden die binnen dit onderdeel worden verantwoord. De strekking van het hoofdstuk is ongewijzigd.

In lijn met voorgaande jaren worden de volgende algemene dekkingsmiddelen onderscheiden:

- financiering/treasury;
- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- algemene baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden het renteresultaat en het resultaat op deelnemingen verantwoord.

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

- de betaalde rente (lasten) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening courant en
- de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitaties.

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG. Oasen en Cyclus keren geen dividend uit. Naast dividend worden op deze post ook de in rekening gebrachte garantiepremies als gevolg van verleende borgstellingen aan Stichting Schouwborgcomplex Gouda, Stichting Gouda Cheese Experience en de Vof Westergouwe verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

Per saldo resteert een voordelig resultaat op het taakveld treasury van circa € 2,1 miljoen in 2019. In de paragraaf Financiering is een uitgebreide toelichting opgenomen.

3.8.3 Toelichting op algemene dekkingsmiddelen

De overige onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen worden als volgt toegelicht.

3.8.3.1 Lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De onroerende zaakbelasting (OZB) is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2019 werden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2018. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Aan de lastenkant worden kosten verantwoord voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging, inning, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de stationsparkeergarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Overige belastingen

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

3.8.3.2 Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De hoogte van de uitkering wordt bepaald op basis van objectieve maatstaven zoals bij voorbeeld het aantal inwoners, de sociale en fysieke samenstelling van de gemeente en het aantal woonruimten.

In 2019 heeft het Rijk in de decembercirculaire een voor Gouda ongekend groot bedrag van € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld. Dit bedrag kon niet meer of eerder in een begrotingswijziging worden verwerkt en bepaalt hiermee in belangrijke mate het rekeningresultaat.

3.8.3.3 Overige baten en lasten

Binnen dit taakveld komt de post voor onvoorziene uitgaven algemeen aan de orde en ook de overige stelposten. Op dit taakveld staan ook de loonkosten voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Gebruik ervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. In de primitieve begroting was een bedrag van € 151.000 opgenomen. Deze post is niet ingezet gedurende 2019.

Stelposten

De gemeente Gouda had bij het opstellen van de begroting 2019 stelposten opgenomen voor loon- en prijscompensatie, taakmutaties algemene uitkering, uitbreiding Westergouwe. In de primitieve begroting daartoe € 319.000 opgenomen. Daarvan is uiteindelijk € 163.000 niet ingezet.

Niet-actieven

De aanspraken voor niet-actieven zijn lager uitgevallen dan geraamd (€ 84.000).

Gedetacheerd personeel

De gemeente Gouda heeft extra inkomsten ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Daarnaast stonden er meer salarislasten tegenover dan begroot.

3.8.3.4 Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2019 heeft de gemeente Gouda een inventarisatie van het financieel resultaat 2018 uitgevoerd, waarbij de gemeentelijke activiteiten zijn beoordeeld op VPB-plicht.

In totaal is van 38 clusters bepaald of ze door de ondernemerspoort komen voor de VPB en zo ja, wat het fiscaal resultaat is. Uit deze analyse blijkt dat alleen de clusters Parkeergarage en Straatparkeren door de ondernemerspoort gaan:

- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 15.000.

De optelsom van de clusterresultaten die door de ondernemerspoort gaan, heeft geresulteerd in een aangifte van € 75.000 bij de belastingdienst over 2018, inclusief verrekende verliezen over 2016 en 2017. Dit resulteert in een VPB-druk 2018 van ongeveer € 15.000.

Voor 2019 wordt een VPB-druk van ongeveer € 33.000 verwacht.

3.8.4 Wat heeft het gekost?

3.8.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 na 2e wijziging	Rekening 2019	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	798	48	453	-405
Baten	-174.801	-180.016	-182.521	2.506
Saldo van baten en lasten	-174.003	-179.967	-182.068	2.101
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-115	-259	143
Gerealiseerd resultaat	-174.003	-180.082	-182.327	2.245

3.8.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 na 2e wijziging	Rekening 2019	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury lasten	-1.673	-1.908	-1.755	-154
0.5 Treasury baten	-256	-316	-350	34
Saldo	-1.929	-2.224	-2.104	-120
0.61 OZB woningen lasten	671	577	610	-33
0.61 OZB woningen baten	-7.349	-7.349	-7.160	-190
Saldo	-6.678	-6.772	-6.549	-223
0.62 OZB niet-woningen lasten	304	174	179	-6
0.62 OZB niet-woningen baten	-7.159	-7.159	-7.751	592
Saldo	-6.855	-6.985	-7.571	586
0.63 Parkeerbelasting lasten	166	180	188	-9
0.63 Parkeerbelasting baten	-3.735	-3.904	-4.142	238
Saldo	-3.569	-3.724	-3.953	230
0.64 Belastingen overig lasten	85	85	83	2
0.64 Belastingen overig baten	-2.556	-2.546	-2.533	-13
Saldo	-2.471	-2.461	-2.450	-11
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds baten	-153.124	-158.118	-159.696	1.578
Saldo	-153.125	-158.118	-159.696	1.578
0.8 Overige baten en lasten - lasten	1.248	940	1.107	-166
0.8 Overige baten en lasten - baten	-623	-623	-891	267
Saldo	624	317	216	101
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB) lasten	0	0	40	-40
Saldo	0	0	40	-40
Totaal saldo taakvelden	-174.003	-179.967	-182.068	2.101

3.8.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
0.5 Treasury	154.000	N		34.000	V	
Minder betaalde rente op afgesloten geldleningen vanwege lage en voor kort geld negatieve rente.	104.000	V	I			
Het saldo van de doorbelastingen van rente aan investeringskredieten en grondexploitaties is negatief, met name door de lagere rente tijdens de bouw/ investeringen als gevolg van een lager investeringsniveau.	247.000	N	I			
Overig	11.000	N	I	34.000	V	I
0.61 OZB woningen	33.000	N		190.000	N	
De minderopbrengst bij de OZB voor woningen wordt veroorzaakt door een te ruim begroot bedrag en opbrengsten die nog moeten worden opgelegd: bij het opmaken van de begroting is uitgegaan van een te hoge totale WOZ-waarde. Tevens dient een aantal aanslagen betreffende 2019 nog te worden opgelegd in 2020.				190.000	N	I
Overig	33.000	N	I			
0.62 OZB niet-woningen	6.000	N		592.000	V	
De OZB niet woningen laat een behoorlijke meeropbrengst zien. Grotendeels is dit te verklaren door de aanslagen betreffende 2017/2018 die in 2019 zijn opgelegd.				592.000	V	I
Overig	6.000	N	I			
0.63 Parkeerbelasting	9.000	N		238.000	V	
Het voordeel bij parkeerbelasting wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door een stijging van het aantal mobiele betalingen bij straatparkeren. De inkomsten parkeerterreinen stegen licht ten opzichte van 2018. Ook de inkomsten Stationsgarage lagen hoger dan begroot door een gestegen aantal abonneementhouders.				238.000	V	I
Overig	9.000	N	I			

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds				1.578.000	V	
De uitkering uit het gemeentefonds is bijna € 1,6 miljoen hoger dan geraamd. Dit komt nagenoeg volledig door de middelen die het Rijk met de decembercirculaire 2019 beschikbaar heeft gesteld. Onderdeel hiervan is € 1 miljoen voor het onderwerp Perspectief op werk om de kansen optimaal te benutten om het aanbod van werk en de vraag van werkzoekenden samen te brengen. Gelet op de late berichtgeving konden de middelen (vrijwel) niet worden besteed en zal aan de raad worden voorgesteld om deze opnieuw beschikbaar te stellen in 2020.				1.578.000	V	I
0.8 Overige baten en lasten	166.000	N		267.000	V	
Gedetacheerd personeel: De gemeente Gouda heeft extra inkomsten ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Daarnaast stonden er meer salarislasten tegenover dan begroot.	414.000	N	I	267.000	V	I
ROO niet-actieven: Op basis van nieuwe afspraken zijn medewerkers eerder van de loonlijst afgegaan dan aanvankelijk begroot.	65.000	V	I			
Stelposten en taakstellingen: Enkele budgetten voor taakmutaties binnen de uitkering uit het gemeentefonds zijn op een algemene post blijven staan. De hiermee gemoede bedragen voor in totaal € 163.000 vallen vrij in het rekeningssaldo.	163.000	V	I			
Overig (w.o. afwikkeling oude jaren BTW/BCF)	20.000	V	I			

3.8.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Organisatieontwikkeling: Deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2019 is € 143.000 aan deze reserve onttrokken (begroot nihil). De onttrekking moet in samenhang worden gezien met de toevoegingen en onttrekkingen die binnen programma 7 zijn verantwoord.	143.000	V	I

De onttrekkingen aan de ROO zijn alleen geraamd op programma 7 terwijl ook een deel betrekking heeft op programma 8. De realisatie heeft plaatsgevonden op de juiste programma's waardoor bij beide programma's afwijkingen optreden ten opzichte van de begroting; Per saldo zijn de onttrekkingen aan de ROO op programma 7 en 8 echter conform de begroting.

3.8.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Belasting Samenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en 9 gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Oasen NV	Oasen voorziet op een efficiënte, effectieve en duurzame wijze de aangesloten gemeenten van drinkwater.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.

Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG Bank à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG Bank bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenduitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. In 2019 is een dividenduitkering van € 234.971 ontvangen over het boekjaar 2018 van BNG Bank.

Oasen

De gemeente Gouda heeft 72 aandelen Oasen à € 455,00 nominaal van de in totaal 2.500 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan Oasen. De betrokkenheid van Oasen bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen is gering. Oasen keert geen dividend uit en levert in dit verband geen bijdrage aan de algemene dekkingsmiddelen.